

የአክራሪ ኦሮሞዎች የዘር ማጥፋት ዘመቻ ወይት? – ከሐይለማርያም አያሌው

July 11, 2020

በኦሮሚያ ክልል የዘር ማጥፋት ዘመቻ በተደራጀና በተቀናጀ መንገድ ሲተገበር ቆይቷል። ሚኒሊካውያን ሰፊ ወራሪና ነፍጠኛ በሚል ቅጥያ ግልጽ ጭፍጨፋ ከተከፈተበት ሦስት አስዕርተ ዐመታት ተቆጥሯል። የመንግስት ሃላፊዎች ጽንፈኛ ብሄረተኞች የአንድነት ፖለቲካ አቀንቃኞች ጭምር በየግዜው አማራውን ነጥሎ የማጥቃቱን ማንነትን መሰረት ያደረገ ጥቃት ግጭት፡ ነውጥ ፡ ቀውስ በሚል ሲሸፉፍኑት ኖረዋል። አማራው ሕዝብ ላይ በተደጋጋሚ የተፈጸመው ጄኖሳይድ እንኳን አለም አቀፍ ማህበረሰብ የገዛ ወገኑ እንኳን በቅጡ ችግሩን ሳይረዳ ቆይቷል።

ሃቁን በማወሳሰብና በተቀናጀ ፕሮፓጋንዳ የተዘናጋው የአማራው ሕዝብ የከበበው አደጋ የሚመጥን አደረጃጀት እንዳይኖረው አድርጎታል። ቢያንስ ግልጽና የተደራጀ አደጋውን የሚተነትን መረጃ ለአማራው ባለሃብቶችና ሰራተኞች ቢኖር ኖሮ ዛሬ ላይ የወደመው በቢሊዮን የሚገመት መዋዕለ ንዋያቸውን ልማት ላይ ከማዋላቸው በፊት ደጋግመው እንዲያስቡና አማራጭ ሁኔታዎችን ለመገምገም በቻሉ ነበር። በገጠራቱ ኢትዮጵያን ተሰማርቶ የሚኖረው እርሶ አደር አማራም በልጆቹ ፊት ከመታረዱ በፊት ከአጥቂዎች እራሱ ለመከላከል በተዘጋጀ ነበር። ነገር ግን ድርጊቱ በመድበስበሱ መፍትሄ ፍለጋ ላይ እንዳይተኮር አድርጎታል። ዛሬም ያው የተለመደ ማምታታት ቀጥሏል። በድቅድቅ ጨለማ በአራዊት መንጋ ተከባ የምትቃትት ሃገር ገጽታዋ እንዳይበላሽ በሚል ሰብብ በዘራቸው ብቻ የጄኖሳይድ ሰለባ የሆኑ ወገኖቻችን አለም ጮሆ እንኳ እንዳይታደጋቸው የመረጃ ማዛባት ሲሰራበት ቆይቷል ።አሁንም ቀጥሏል።

ሽብርን ወንጀልንና ነውርን በስሙ እለመጥራት በተጎጂዎች ላይ መሳለቅ ብቻ ሳይሆን የፍትህ ሂደትን ማዛባት ይሆናል። አካፊን አካፊ አለማለት ዶማ አያደርገውም። እውነትን በመደበቅ የሚጸና መንበር ፡ ሃቅን በመድፈቅ የሚዘልቅ ሰላም አይኖርም። በተለይ ጉዳት ከደረሰበት ወገን የሚቀርብ ምሁር ጋዜጠኛ ይሁን ፖለቲከኛ ከእውነታው በራቀ አቅጣጭ ሕዝብን ለማሳሳት ሲሞክር ያስተዛዘባል ያስወነጀላል።

ጃንደረባ ሎሌ በጌታው ብልት ይፎክራል እንዲሉ አንዳንድ የደረሰው ሰቆቃ የማይሰማቸው ለስልጣን ቅልውጥ የቋመጡ ምንደኞች ሃቁን ለማዛባት መስመር የሳተ ውሸት ጀምረዋል። ዛሬም ቀጥለውበታል። እንደነዚህ እይነት አድርባይ ቅጥረኞች ከደረሱበት የሞራል ዝቅጠት አንጻር ነገ ሱሪያችሁን አውልቁ ቢባል ለምን ሳይሉ ቀበቷቸውን ለመፍታት የማያመነቱ ሕብርተሰባዊ አረሞች ልንታገላቸው ልናጋልጣቸው ይገባል ።

በሃሰት መስካሪነትና በተዛባ ትንተና የሚገኝ ውጤት የለም። ተራ የፖለቲካ ሂሳብ መቀመር መቼም መፍትሄ ሆኖ አያውቅም። ለመንግስትም አይጠቅምም ለሃገርም አይበጅም። ዛሬ ያለምንም ክርክር ተጎጂዎች በአደባባይ ወጥተው በማንነታችን ነው የታረድንው ሲሉን ፣ አማራን አሳደህ ግደል የሚል ግልጽ ቅስቀሳ እየሰማን ድርጊቱን እንዴት በስሙ መጥራት ያቅተናል። የስም ዝርዝር ይዘው የሚያርዱና ንብረት የሚያወድሙት እክራሪ ኦሮሞዎች የፈጸሙት ጄኖሳይድ ከሩዋንዳው በምን ይለያል?። የናዚ የጽዮናውያን ጭፍጨፋ በሃገራችን ከሆነው ያለውን ልዩነት ምንድን ነው?

አማራን አሳዶ መግደል በውስጥ የሚታወቅ የአነግ ድርጅታዊ ፖሊሲ እንደነበር በይፋ ከምናውቀው በላይ ከፈረሱ አፍ እንዲሉ ከራሱ ከአነግ አመራር የተነገረንን እውነት እዚህ ላይ ልጠቅሰው ግድ ይለኛል።

ጊዜው የሕወሃት ፍጻሜና የለውጡ ዋዜማ ላይ ነበርን። የአንድ አማራ ሊቀመንበር የነበረው አቶ ንጉሴ አዳሙና የዚህ ጽሁፍ አቅራቢ ባለበት በተደረገ ውይይት የቀድሞው አነግ የበሏልው በአቶ ሌንጮ ለታ የሚመራው አዲፍ አመራር የነበረ በግዜው በጸረ ወያኔው ትግል በጋራ እብሮን የተሰለፈ ወዳጃችን ቃልበቃል እንዲህ በሚል ነበር የነግረን።

”ከቤቴ ስወጣና አነግን ስቀላቀል ማንኛውንም አማራ የተባለ ለመግደል ነበር። እዛ ውስኔ ላይ ለምን እን ደደረስኩ ያን ያህል ምን እንዳጨከነኝ ብትጠይቁኝ በእርግጥ በውል አላውቅም ። ብቻ ዛሬ ላይ ሳስበው ስህተት እንደሰራሁ ተገንዝቤያለሁ በአጋጣሚም በእጄ የሰው ሕይወት ባለማለፉም ፈጣሪዬን አመሰግናለሁ። ለእናንተ ለወንድሞቼ ይህን ሃጢአትን የምንዘዘው ከልብ በመጸጸቴና ፈጣሪም እንዲመረኝ ነው። እናንተም ይቅር እንደምትሉኝ እተማመናልሁ። (ሳግ እየተናነቀው በጥልቅ ስሜት ሆኖ) የአማራን ሕዝብ በቅጡ ሳንረዳ የያዘነው አቋም ምን ያህል ለኦሮሞ ጉዳት እንደነበር አሁን ነው አብዛኛቻችን ያወቅንው። የአማራ ሕዝብ ኦሮሞ ወንድሙን እንዴት እንዳልረሳ የኦሮሞ ደም ደሜ ነው በሚል ግንባርን ለጥይት ሰጥቶ እውነተኛ የቁርጥ ቀን ወንድም እንደሆነ አሳይቶናል። (በግዜው በጎንደርና በባህር ዳር ስለኦሮሞ ወገናዊነት በእደባባይ የተሰተጋቡት መፈክሮች በማንስት ነው።) ካለፈው የስህተት መንገድ ወጥተን ሕዝባችንን በሚጠቅም መስመር ላይ በጋራ ልንቆም ይገባናል። ነበር ያለን።

ይህ ግለሰብ ቁልፍ የደርግ መንግስት ሚንስትር የነበሩት የአቶ ተስፋዬ ዲንቃ የቅርብ ዘመድ ነው። ግለሰቡ ዛሬ ያ በግልጽ ተናግሮ የተጸጸተበትን እንባ እየተናነቀው የተናዘዘውን ንስሃ እንደገና ጥሎ መጽሃፍ ‘ውሻ ወደ ትፋቱ ይመለሳል ‘ እንዲል የተፋውን እንደገና እየላሰ ሽብር ሁከትና የእርስ በእርስ መጋደሉ እንዲቀጥል የሳይበር ሰራዊት በመሆን ሰምኑን ለደረሰው እልቂትና ውድመት ነዳጅ በማርከፍከፍ የበኩሉን ሲገፉ አይተናል። ግለሰቡ እከሌ ነው ብሎ ከነምስሉ ማውጣት ይቻላል። ቁም ነገሩ ግለሰቡን በግል ለመንቀፍና ለማሳጣት አይደለም። የኦሮሞ ጠባብ ብሄረተኞች አማራን የማጥፋት ፍላጎትና ጄናሳይድ የመፈጸም ጥማት ምን ያህል ጥልቀት እንዳለው ለማሳየት ያህል ነው።

የአማራና የአሮሞን ሰላምና አንድነት በሰለጠነ ውይይትና በወንድማማችነት ለመፍታት በተደረጉ ጥረቶች ውስጥ ለረጅም ጊዜ ተሳትፎ አድርጌያለሁ። እንዲሁም በአማራ ፖለቲካ ውስጥ ከቆዩት ከማንም በላይ በአማራና በአሮሞ ኤሊት መካከል ያለውን መራራቅ ለማርገብና ወደቀድሞ አብሮነት ለመመለስ አቅማ የፈቀደውን ተወጥቻለሁ።

ከዶር መራራ ጋር በሕብረት ጥላ ስር በመተሳሰብና በመናበብ የ1997 ምርጫ ድረስ አብረን ዘልቀናል። የሰደቱም ፖለቲካ ከተቀላቀልን በኋላም ሕብረትን በመወከል ከአነግ ጋር በተደረጉ ድርድሮችና ውይይቶች ላይ ተሳትፎያለሁ። አቶ ዳውድ ኢብሳ የአነግ መሪ ከሆኑ በኋላ በተደረገ ውይይትም የትውልዱን ስሜት ለማጸባረቅ ሞክሪያለሁ። አነግ ከታሪክ እስረኝነት ተላቆ ዘመኑን የሚያዋጅ የፖለቲካ መስመር እንዲይዝ በግልጽ አንስቻለሁ። አሮሞን ከኢትዮጵያ የሚነጥል አቅጣጫ አንድን ማህበረሰብ ኢላም ያደረገ አካሄድ ለሃገሪቷም በተለይም ለአሮሞ ሕዝብ ሕልውና ፍጹም አደገኛ እንደሚሆን ወገናዊ ስጋታችንን ሳንደብቅ ገልጸንላቸዋል።

በቅቡም ከለውጡ በፊት ገና ከዋዜማ አንስቶ ከነአቶ ሌንጮ አዴግ ጋር በጣም ተቀራርቦን ለመስራት ሞክረናል። ከአዴግ ከፍተኛ አመራሮች የዛሬው የጠቅላይ ሚኒስትሩ አማካሪዎች ከእነ ሌንጮ ባቲ ከእነ ዶ/ር ዲማና በየደረጃው ካሉ አንጋፋ የድርጅቱ መሪዎች ጋር በከፍተኛ መቀራረብ ስለሃገራችን መጻፌ እድልና ስለሕዝባችን ሰላም የአቅማችንን ለማበርከት ሞክረናል። ከድርጅትና ከብሄር በላይ እጅግ የላቀ ፍጹም ወንድማማችነትን ገንብተን እንደታላቅና ታናሽ ወንድም እንተያይ የነበረው የፓርቲው ዋና ጸሃፊ ምርጥና መተኪያ የለሽ ወንድሜ መካሪዬ ጎዴ አቶ ዘውዴ ጉደታ ጋር የነበረን ግንኙነት እጅግ የሚያስቀና ነበር። ዘውድሻ ነብሱን ይማረው በብዙዎቻችን ልብ ትቶት የሄደው የመልካምነት አሻራ በየትኛውም የአክራሪ አሮሞ ጭካኔ የማይደበዝዝ ዝንተ አለም አብሮኝ የሚኖር ትዝታ ነው።

ከአዴግ መሪዎች ጋር በስፋትና በጥልቀት ተወያይተናል። በኢትዮጵያ ሰላምና የተረጋጋ የፖለቲካ ስርዐት ለማምጣት በብዙ መክረናል። በጁሃር መሃመድ ይመራ የነበረው የአሮሞ ፖለቲካ ክንፍ በሃይማኖት አክራሪዎች መጠለፉን ከኋላውም አደገኛ አጀንዳ ያነገበ እንደሆነ ስጋታቸውን ደጋግመው እጋርተውናል። የጁሃር አቅጣጫ ለአሮሞ ሕዝብ ጭምር የማይበጅ እንደሆነ ደጋግመው ነግረውናል። ለመፍትሄውም አማራው ተደራጅቶና ተጠናክሮ ከአሮሞ ወገኑ ጋር በጋራ በመቆም ሊመጣ ከሚችለው አደጋና ሃገር ከብተና ለመታደግ እንዲዘጋጅ በግልጽ ሲነግሩን ነበር። በጁሃር የሚመራው የOMN የፕሮፓጋንዳ እንቅስቃሴ ካውንተር ለማድረግ በአቶ ሌንጮ የሚመራው አዴግ የእራሱን ሚዲያ እከመመስረት ደርሶ ነበር።

ይህን ሁሉ መቀራረብና አብሮነትን ከነአቶ ሌንጮ ጋር ስናደርግ ትላንት ምን እንደተደረገና ምን እንዳደረጉ ሳናውቅ ቀርተን አልነበረም ። እነ አቶ ሌንጮ ከሕወሃት ጋር ተባብረው ዛሬ ሃገራችን ላይ መርግ የሆነው ሕገመንግስት እንዳረቀቁ አልዘነጋንም። በአርባጉ በበደኖና በወተር ዘግኖኝ የዘር ማጥፋት ዘመቻ ያላቸውን ድርሻ በማስረጃ ጭምር እናውቃለን። ነገር ግን የትላንቱን ስቆቃ ለታሪክ በመተው በመጨረሻ ጊዜ ሊኖር ለሚገባ ሰላምና አብሮነት ቅድሚያ በመስጠት በቀና መንፈስ አብረን ተሰልፈን ለመስራት ብዙ ጥረት እድርገናል። የደረሰው ስቆቃ ዘንግተን ቁስሎ ሳይሰማን ቀርቶ አልነበረም። አሁን እየሆነ ያለው እንዳይመጣ ሕዝብ እንዳያልቅና ሃገር እንዳይፈርስ የስህተቱን የፖለቲካ መስመር ለማረም ከመስራቾቹ የቀረበ አይኖርም ከሚል ቅንነት ነበር።

በእርግጥ አብዛኞቹ የአዴግ መሪዎች ለዶር አብይ መንግስት አማካሪና ደጋፊ በመሆን የተሰለፉ ቢሆንም ከዘገየ የያዙት ከሌሎች ኢትዮጵያውያን ጋር አብሮ የመስራትና የመኖር ፖሊሲ በጽንፈኛና አክራሪ የአሮሞ ቡድኖች እንዲቀጥል በመደረጉ ይሄው ዛሬ ለደረሰንበት የዘር ማጥፋት ዘመቻ ምክንያት ሆኗል።

ያለው መንግስት ሃላፊነቱን በቅጡ መወጣት ካልቻለ ፡ የኦሮሞ ማህበረሰብ መሪዎች በግልጽና በድፍረት ወጥተው ትውልዱን ካላረሙት አማራንና ሌሎች ማህበረሰቦች ላይ የሚደረገው ዘር ተኮር ጭፍጨፋ በከፋ መልኩ ለመቀጠሉ መገመት ነብይ መሆን አይጠይቅም።; አሁን በተለይ በኦሮሚያ ያለው ወጣት ለደረሰበት ሰብዓዊነት መንጠፍና ሞራል ውድቀት ለ27 የወያኔ የአገዛዝ አመታት የተዘራበት የጥላቻ ስብከት ውጤት ነው። ወጣቱ ሳይወድ በተጋተው የተዛባ ትርክት የስህተት አቅጣጫ መያዙ ባያስገርምም በምሁርነታቸው አንቱ የተባሉት በምዕራቡ አለም ከሌላው ሕዝብ ጋር የመኖር ልምድ ያዳበሩ የኦሮሞ ብሄረተኞች የሚያካሂዱትን የዘር ጥላቻና ፍጅት ቅስቀሳ ለሚያይ ገና ብዙ ፈተና እንደሚጠብቀን ማሳያ ይሆናል።

ከዚህስ ወዴት?

የአክራሪው የኦሮሞ መንጋ የሚመራበት መርሕ ባይኖርም ሊያሳካው ያቀደው የጠራ አጀንዳ ግን ዛሬ ላይ ግልጽ ሆኗል። ኢትዮጵያን አፍርሶ በመቃብሯ ላይ ምናባዊቷን አሮሚያ መመስረት ነው። ለዚህም ግቡ ስኬት መንግስትን በአመጽ ለማፍረስ የሄደበን እርቀት እያየን ነው። አክራሪው የኦሮሞ የሽብር መንጋ ጥፍሩን ሲነቅሉት ከሰው በትች አድርገው ሲረገጡና ሲንቁት የነበሩት ሕወሃቶች ጫማ ስር በመበርከክ ሃገር የማፍረስ ተባባሪ ሆኗል። መንጋው አልፎም ተርፎም በአካባቢው ካሉት ጸረ ኢትዮጵያ ሃይላትና ከኢትዮጵያ ታሪካዊ ጠላት ከግብጽ ጋር ተቀናጅቶ ይገኛል። በመላው የሃገራችን ሕዝብ ላይ በተለይ በአማራው ሕዝብ ላይ ከፍተኛ አደጋ ደቅኗል።

በአሁኑ ወቅት የሃገራችን ሕልውና በግልጽ የተንጠለጠለው በሃገሪቱ ጠቅላይ ሚኒስትር ላይ ነው ቢባል ማጋነን አይሆንም። በሃገራች ያሉት ተቋማት ከመሪው ውጪ በራሳቸው ቆመው ለመራመዳ መቻላቸው እጅግ አጠራጣሪ ነው። ይህን የሚረዱት አክራሪ ኦሮሞዎች ከሰልጣን የተባረሩት ወያኔዎች እና የሃገራችን የቅርብና የእሩቅ ጠላቶች ጠቅላይ ሚኒስትሩ ለማስወገድ የማይወጥኑት ሴራ እንደሚያኖር መገመት ከባድ አይደለም።

ማዕከላዊው መንግስት ፈረስ ማለት በደቡብና በምዕራብ የኦሮሞ አክራሪ በሰሜን ወያኔ በምስራቅ የሱማሌ አክራሪዎች ሃገሪቱን የጦርነትና የፍጅት ቀጠና በማድረግ ሃገር የማፍረስ ሕልማቸውን ሊያሳኩ መሞከራቸው

አይቀርም። መንግስት ቁርጠኝነትና ሃገርን የመታደግ ተነሳሽነት ካለው የመክላከል ብሎም የማጥቃትና የመደምሰስ ቁመና እንዲኖረው ችሎታ ያላቸውን የየዘርፉን ባለሙያዎችን ከፖለቲካ ወገንተኝነት ባሻገር በግዜ ከጎኑ ሊያሰባሰብ ይገባል።

የመንግስት አካላት ሰላም ወዳድ የኦሮሞ ተወላጆች የአማራው ማህበረሰብ እና የተቀረው ኢትዮጵያዊ በጋራ ሊቆም ሽብርንና ሽብርተኞችን ሊያወግዝ ይገባል። የባለፈው ይቅርና የሰሞኑን የዘር ማጥፋት ዘመቻ ያለምንም ማንቆለጻጸስ በስሙ ሊጠሩት ወንጀለኞቹም ፡ በጄኖሳይድ ደንብና አግባብ እንዲጠየቁ ማድረግ የመንግስት የፖለቲካና የሲቪክ ተቋማት ግዴታ ጭምር ነው።

ከላይ እንደገለጽኩት አማራን ሊገል ከቤቱ የወጣው የቀድሞ ወዳጄን ጨምሮ አጠቃላይ ትውልዱን ከተቆራኘው የጥላቻ ደቁና ጨለምተኝነት ለመገላገልና መፍትሄውን ለመሻት ግልጽና ችግሩን ተኮር አቅጣጫ ግድ ይላል። ለዘመናት የተዘራ የጥላቻ ፖለቲካና የተዛባ የታሪክ ትንተና በሃቅ በማስረጃና በውይይት ሊገራ ካልቻለ ግዜና ምክንያት እየጠበቀ የጄኖሳይድ ዙሩ ይቀጥላል።

ሁሌ ሌላውን እየገደሉና ንብረቱን እያወደሙ መቀጠል አይቻልም ።; የሰውም ተፈጥሮው አይፈቅድም። መንግስት ስርዐት ያሲዛል የኦሮሞ ሽማግሌዎች ይመክራሉ ።; ይህ የጥቂቶች ክፉት ነው ። ብዙሃኑን ኦሮሞ አይወክልም ። ሃገር ሊያፈርስ ከሚችል ምላሽ ይልቅ በትዕግሥት እንመልከት እየተባለ ዛሬ ላይ ተደርሷል። አማራው ነፍጠኛ ወራሪና ሰፊ እየተባለ በሃገሩ የጄኖሳይድ ሰለባና መብት የለሽ ሁለተኛ ዜጋ ሆኖ ቆይቷል። ይህ ትዕግስት እየተሟጠጠ ጽዋው እየሞላ ብቀላን እየወለደ ከመጣ የሚሆነው መገመት ይከብዳል።; ጸጥ ያለ ውሃ ጥልቀቱ ረጅም ነው እንዲሉ ፡ ነፍጠኛ የተባለው ሕዝብ ለሺ አመታት ያልተሰበረ እንኳን ጨፈቃ ያያዘ መንጋና ግሪሳ ከሰማይ አይሮፕላን ከምድር ታንክና መትረየስ ጋር በጎራዴ ተዋግቶ ታሪክ ሰርቶ ታሪክ ያስረከበ ሕዝብ ነው። የተበደለ ሲያምጽ የተገፉ ሲቆጣ ሊያደርስ የሚችለው እልቂት ማንንም አትራፊ አያደርግም። የሚበጀው ሰላማዊ መፍትሄ ነው።; የሚያዋጣን ፍቅርና አንድነታችን ነው። ግድያና ማፈናቀሉ ይብቃ!!!

እግዚያብሄር ኢትዮጵያን ይባርክ!!!

ጠላቶቿን እግሯ ስር ይጣልልን!!!

አሜን